

FOTOGRAFEN IN NEDERLAND

EEN ANTHOLOGIE 1852-2002

ARI VERSLUIS

Rotterdam 1961 - Rotterdam

zie ook AUTONOOM / PORTRAIT / MODE
sport RINEKE DIJKSTRA / MAX NATKIEL / GERARD WESSEL

Sinds 1994 werkt fotograaf Ari Versluis, samen met modestilist Ellie Uytenbroek (1964), aan een omvangrijk project getiteld *Exactitudes*. Ze worden gedreven door een gemeenschappelijke interesse voor kledingcodes van bepaalde beroepsgroepen, jeugdculturen en overige sociaal-maatschappelijk gedefinieerde klassen (bijvoorbeeld immigranten, gepensioneerden en zwervers). De verschillende identiteiten brengen zij in beeld door middel van grote fototableaus die meestal uit twaalf delen bestaan. Hun werkgebied beperkt zich niet tot Nederland: ook in Brazilië, China en Marokko fotografeerden zij in het kader van dit project.

De naam *Exactitudes* is een Engelstalige samentrekking van de woorden 'exact' en 'attitude', waarmee de kunstenaars hun manier van werken tot uitdrukking brengen: de benadering van de identiteitsgroepen vindt systematisch plaats op basis van gemeenschappelijk gedrag en de uiterlijke kenmerken hiervan (de 'attitude'), terwijl het neerzetten en fotograferen van de geselecteerde modellen zo neutraal en uniform mogelijk ter hand wordt genomen (de 'exacte' weergave). Het resultaat is een boeiende verzameling van voornamelijk jonge trendtypes uit het einde van de 20^e eeuw: blanke rasta's, gabberinnen, skaters, ruitjesnichten, en computergameboys.

Versluis en Uytenbroek werden geïnspireerd voor de serie door het nimmer voltooide megaproject *Menschen des 20. Jahrhunderts* van de Duitse fotograaf August Sander (1876-1964). Zijn streven was om 'de maatschappelijk bepaalde en beroepsmatig gekarakteriseerde mens' zo objectief mogelijk in beeld te brengen. Terwijl de portretten van Sander, ondanks zijn rationele en systematische aanpak, achteraf als afzonderlijke kunstwerkjes kunnen worden beschouwd die nauwelijks nog om een context vragen, zijn de typologieën van Versluis niet los te zien van het totaalproject. De fotograaf hanteert de 'koele camera' die registreert alsof het om een pasfoto of om een opname voor het politiedossier gaat. En in tegenstelling tot Sander die dikwijls op locatie fotografeerde, worden alle modellen door Versluis en Uytenbroek van de straat 'gepikt' en naar de studio geleid om vervolgens conform de strikte stilistische aanwijzingen van de makers in een strak en kaal kader te worden gefotografeerd.

De visuele en inhoudelijke kracht van *Exactitudes* schuilt in de rigiditeit waarmee de verschillende identiteitsgroepen in beeld zijn gebracht. De gelijkschakeling van personen die tot één groep behoren, is zodanig op de spits gedreven dat de fototableaus eerder naar zichzelf en het project verwijzen, dan naar de daadwerkelijke omstandigheden die zich buiten de studio afspelen en dikwijls heterogener zijn dan wordt verbeeld. [WvS]

Het vrouwengezelschap, Den Haag/Amsterdam 1991 (met G. Kranendonk) — *Only art can break your heart*, Amsterdam 1994 (met G. Kranendonk)
— *Exactitudes*, Rotterdam 2002 (met E. Uytenbroek)

